

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra: anglistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
24.5.2010

Diplomant: Čurdová Helena

Aprobace: ČJ-AJ/ZŠ

Recenzent*)
Vedoucí*) diplomové práce
Mgr.J.Kozubíková Šandová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Větný přízvuk a slovosled v češtině a angličtině Sentence Stress and Word Order in Czech and English (téma)

Tato česky psaná diplomová práce se zabývá porovnáním slovosledu v češtině a angličtině a umístění větného přízvuku. V teoretické části se autorka věnuje především teorii aktuálního členění větného, která je pro daný výzkum slovosledu a větného přízvuku relevantní. V praktické části analyzuje text beletristický, publicistický a odborný a zkoumá jednotlivé syntaktické konstrukce

z hlediska lineárního rozložení výpovědní dynamičnosti a porovnává odlišnosti mezi češtinou a angličtinou.

Teoretická část práce je pojata velmi široce. Autorka se podrobně věnuje teorii aktuálního členění větného (AVČ) tak, jak ji zpracoval ve své publikaci *Functional Sentence Perspective in Written and Spoken Communication* (1992) přední český anglista Jan Firbas. Mezi jinými jsou v této části uvedeny faktory aktuálního členění větného, sémantická charakteristika větných členů, dále pak odchylky od AVČ, téma a réma výpovědi. Teoretická část je pro případného čtenáře srozumitelná a poměrně přístupná, ovšem některé pasáže by bylo vhodné zestručnit, naopak vlastní analýza textů

v praktické části by mohla být delší.

V praktické části se diplomantka věnuje komparaci slovosledů v češtině a angličtině. K analýze si zvolila beletristický, publicistický a odborný text. Výchozím jazykem textu beletristického je angličtina, publicistického a odborného textu čeština. Autorka porovnává, v jaké míře se anglický a český text liší v lineárním uspořádání větných členů, přičemž se zaměřuje primárně na výpovědi, kde je toto uspořádání odlišné a snaží se tyto rozdíly interpretovat.

Pokud jde o kvantitativní analýzu syntaktických konstrukcí, ve všech třech žánrech převažovaly ty, které byly ve shodě s lineárním rozložením výpovědní dynamičnosti. Z čehož plyne, že i přes odlišné slovosledné principy se v obou jazycích uplatňuje tendence k podobnému umístění rématu výpovědi, a to k finální pozici. V češtině je slovosled volnější, v angličtině musí mnohdy lineární uspořádání ustoupit principu gramatickému, proto přemístitelnost větných členů není tak snadná jako v češtině.

Při vyvozování obecnějších závěrů ovšem musíme brát v úvahu rozsah analyzovaného materiálu. Aby výsledky výzkumu byly průkazné, bylo by nutné vyjít z rozsáhlejšího korpusu textů, čehož si je diplomantka vědoma a zmiňuje to v závěru práce. Praktické výsledky této práce lze využít v překladatelské praxi a při výuce angličtiny vůbec. Jak správně diplomantka zdůrazňuje, čeští studenti se při překladu snadno nechají ovlivnit jedním či druhým jazykem a jejich věty pak zní velmi nepřirozeně. V některých případech vlivem nesprávného slovosledu může výpověď vyjadřovat zcela jiný komunikační záměr.

Jako nedostatek práce vidím to, že se autorka odchýlila od jejího zadání a soustředila se v mnohem větší míře na slovosled a větnému přízvuku nevěnovala dostatečnou pozornost. V celé práci se vyskytuje jen několik stručných poznámek (např. str. 11, 15, 25, 33), ale podrobnější a souvislejší výklad dopadů AVČ na větný přízvuk chybí.

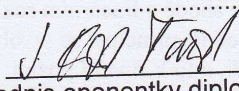
Práce je psána kultivovaným a srozumitelným jazykem, ovšem některé formální a obsahové nedostatky se zde přesto objevují. Uvádím některé z nich:

- str. 2 - čeština patří do skupiny jazyků *syntetických*, nikoli *syntaktických*
- str. 4 - chybí tečka za větou: ... *tato výpověď je závislá na různé komunikační situaci, za které vzniká.*
- str. 4 - ... *pojednává v následující kapitola.* - bez předložky *v*
- str. 6 - *V tomto díle se zaměřil hlavně na porovnání jazyků se slovosledem volným s jazyky západoevropskými...* - západoevropské jazyky??
- str. 10 - poslední věta - chybí zdroj citace
- str. 25 - *Uhlířová hovoří o tom, že se scéna může dvojím způsobem vyvíjet a proměňovat.* - lepší slovosled by byl: ... *vyvíjet a proměňovat dvojím způsobem.*
- str. 34 - u parafráze chybí odkaz na Lambrechtovo dílo
- str. 35 - lépe stylizovat větu *Kvůli tomuto "topic-first principle" byly jazykovědci vedeny různé diskuse.*
- totéž str. 37 - *Co se týče českého překladu, můžeme zde použít trpnou konstrukci překladu, v některých případech by tento překlad vyzněl v české výpovědi nezvykle.*
- v češtině působí nepřirozeně konstrukce typu ... *nachází diplomová práce chybné řazení složek výpovědi* (str. 73), .. *spatřuje tato práce u výpovědi číslo...* (str.73), *v praktické části došla tato práce k zajímavému závěru* (str. 75)
- str. 76 - diplomantka uvádí, že práce může také posloužit k pedagogicko-didaktickým účelům při výuce českého nebo anglického jazyka - jak konkrétně?

Předkládaná práce se zabývá aktuální a přínosnou problematikou, diplomantka dochází k zajímavým závěrům. Ovšem s přihlédnutím k výše zmíněným nedostatkům navrhuji pro posuzovanou práci Heleny Čurdové klasifikaci **velmi dobře**.

- velmi dobře -

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis oponentky diplomové práce

24.5.

V Českých Budějovicích dne 2010.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------